

בש"פ 243/23 - חמאד שריתח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 243/23

כבוד השופט ד' מינץ

לפני:

חמאד שריתח

ה המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות עրר על החלטת בית המשפט המוחז*י*
בירושלים (השופט א' נחלון) מיום 3.1.2023 בעמ"ת
65676-12-22

עו"ד אחמד מסרי

בשם המבקש:

ההחלטה

לפנִי בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המוחז*י* בירושלים (השופט א' נחלון) מיום 3.1.2023 בעמ"ת 65676-12-22, בה נדחה ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום בירושלים (השופט ח' פס) מיום 15.12.2022 במו"ת 42543-11-22, בה נקבע כי קיימות ראיותلقואrho להוכחת אשמתו, וכן על החלטה נוספת מהותה היום בה הורה בית המשפט (השופט ע' גリンבאום-שמעון) על מעצרו עד תום ההליכים.

הרקע לבקשת

1. נגד המבקש, תושב הרשות הפלסטינית, הוגש כתוב אישום המונה 11 אישומים המייחסים לו עבירות של התחמקות מתשלום מס, קבלת דבר במרמה, ניכוי תשומות ללא מסמך והדחה בחקירה. על פי עובדות כתוב האישום, עמוד 1

במשך השנים 2015-2018 הפעיל המבוקש מערך עברייני באמצעותו ביצע עבירות מס בהיקף כספי כולל של כ-000,000,000 ש"ח. המבוקש הפעיל מערך של הוצאה חשבונית מס פיקטיבית על שם עסקים ישראליים שלא היה לו קשר אליהם, ומסר אותן לעוסקים שונים על מנת שיקחו את סכומיהם מדווחותם התקופתיים; פעל לריישום חברות ישראליות על שם של ישראלים מטעמו, ובאמצעותן קיבל מרשותם המשชอบות המיפויות לביצוע עסקאות בין עסקים ישראלים ופלסטינים, שאוות העבר לחברות פלسطיניות לצורך קיזוז מסכומיים החביבים מושת רשות הפלשתינית; וכן קיזוז תשומות ללא תיעוד כדין בחברות שהיו בשליטתו. כמו כן, המבוקש איים על מעורבים בפרשה במטרה להניאם מלמסור הودעת אמת בחקירתם.

2. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הוגשה נגד המבוקש בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בא-כוח המבוקש חלק על קיומן של ראיות לכואורה וטען לאכיפה ברנית. ביום 15.12.2022 ניתנה החלטת בית משפט השלום (השופט ח' פס) אשר קבעה כי עיון במלול הראיות מלמד כי קיימות ראיות לכואורה ברף הנדרש, וכך הרבה מעבר לכך, להוכחת המviohus למבוקש בכתב האישום. בית המשפט סקר את עיקרי הראיות ביחס לאישומים השונים והציג כי מדובר במגנון רחב של ראיות שלובות זו בזו, בגדון בין היתר מזווהה המבוקש על ידי אנשים שונים קקשרו לביצוע העבירות וכמי שלקח חלק משמעותית בעריך העברייני. לאחר דיון שהתקיים בסוגיית עילת המעצר ובאפשרות השחרור לחולה, הורה בית המשפט (השופט ע' גרבנאו-שמעון) על מעצרו של המבוקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. נקבע כי אופן ביצוען של העבירות, התחכים והתכוון שעמדו מאחוריה מלבדים על מסוכנותו של המבוקש, וכך גם העובדה שמדובר בעבירות שבוצעו מביתו ושאין מדובר במעידה נקודתית אלא במסכת פעולות מתמשכת. כמו כן הונחה תשתיית ראייתית מבוססת לפיה קיים חשש של ממש כי שחרורו עלול להביא לשיבוש מהלכי משפט.

3. על ההחלטה האמורót הגיש המבוקש ערער לבית המשפט המחויזי, בו נטען בין היתר כי אין די ראיות לכואורה להוכחת אשמו; כי קיימ ספק אם לבית המשפט בישראל הסמכות להעמידו לדין בגין עבירות שבוצעו לכואורה בשטחי הרשות הפלשתינית, מבלי שנגרם בנסיבות כל נזק למדינת ישראל; כי לא היה מקום לקבוע כי קיימת מסוכנות הנש��ת ממנו גם חמush לשימוש הלכי משפט; כי המשיבה נוקטת באכיפה ברנית שכן לא הוגש כתוב אישום נגד גורמים מעורבים נוספים, ומעורבים אחרים שוחררו זה מכבר לחЛОפות מעצר.

4. ביום 3.1.2023 ניתנה החלטת בית המשפט המחויזי אשר דחתה את ערר המבוקש. נקבע כי בשים לב לרף הראייתי הנדרש בשלב זה, קיימות די ראיות לכואורה להוכחת אשמו. המבוקש עצמו אינו חולק על כך שחומר הראיות כולל שורה ארוכה של הוצאות המפלילות אותו ביצוע המעשים, וטענותיו מסתכמות במשפט שיש לתת להן. אולם הליין המעצר אינו השלב המתאים لكביעת ממצאי מהימנות ומשקל. בכל מקרה, צוין כי גם עיון בחומר הראיות מביא למסקנה דומה לזה שאליה הגיע בית משפט השлом. עוד הובהר כי הטענה לאכיפה ברנית אינה פשוטה, ודוי בכך שארף לשיטתו של המבוקש ננקטו הליכים פליליים נגד חלק ניכר מהמעורבים. מכל מקום, הדיון בטענה זו ראוי להתרבר בגדרי ההליך העיקרי. באשר לסוגיות הסמכות, צוין כי כל שהעלה המבוקש בעניין זה הוא "ספק כללי" שאינו מבוסס בהוראות הדין. כן הובהר כי לא נפל פגם בקביעה בדבר קיומה של עילת מסוכנות וכוח העבירות המviohus למבוקש, והעובדת שמדובר בעבירות שבוצעו באופן שיטתי בהיקף ניכר תוך התארגנות של מספר ערביינים ותחכים. בצדק גם קבע בית משפט השלים כי קיים חשש לשימוש מהלכי משפט, ויש גם ליתן משקל לכך שהמבחן אינו מתגורר בישראל ושנעשו ניסיונות רבים בזמןו לחקירה עד שלבסוף התייצב. באשר לטענות המבוקש לאפלה, הודה כי מכתב האישום עולה שחלקו של המבוקש בעריך העברייני היה המשמעותי ביותר; כי מיחסותלו עבירות איוםים המקיים לבדן עילת מעצר; וכי נראה שהוא היחיד שאינו תושב ישראל.

5. מכאן בבקשת רשות הערר שלפני. לטענת המבוקש, בבקשתו מעוררת שאלת חשיבות עקרונית והיא סוגית סמכותו העניינית והמקומית של בית המשפט לדון בעבירות שבוצעו בשטחי הרשות הפלסטינית, מבלתי שגזרם כל נזק למדינת ישראל. לגופו של עניין שבmobkash על טענותיו לפני בית המשפט המוחז, ובנה כי אין בחומר הראיות כדי להוכיח את המiosis לו בכתב האישום; כי קיימת אכיפה בררנית ואפליה בין לבוי יתר המעורבים אשר שוחררו ממעצרם; וכי שגה בית המשפט בקביעותיו לעניין המסוכנות.vrker לך כבשך לא נתן משקל לחולף הזמן מהמועד שבו נטען כי אים על מעורבים בפרשה וכי אין שום אינדייקציה בחומר הראיות המאפשרת לייחס לו שיבוש הליכי משפט.

דין והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. רשות לעורר ב"גיגול לשישי" תינתן במקרים חריגים בלבד בהם מתעוררת שאלת משפטית עקרונית החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות חריגות מצדיקות זאת (ראו למשל: בש"פ 7182/22 פלוני מדינתישראל, פסקה 7 (31.10.2022); בש"פ 2011/22 סgal נ' מדינתישראל (24.10.2022)). בעניינו, הבקשה נתועה כולה בניסובתו הפרטני של המקרה. אין לקבל את ניסיונו של mobkash לעוטות על טענותו - על פייה ככל שנגרם כתוצאה מעשי נזקורי שהוא נגרם לרשות הפלסטינית ולא לישראל - כסות עקרונית". שאלת הסמכות העניינית המסורה לבית משפט בישראל לדון בעבירות שבוצעו בשטחי הרשות הפלסטינית ברורה ואף איננה כוללת התייחסות לרכיב הנזק (וראו למשל: בש"פ 5900/12 ابو ג aliqua נ' מדינתישראל, פסקאות 7-8 (29.6.2008) 10-9 (13.8.2012) (להלן: עניין ابو ג aliqua); בש"פ 4343/08 עג'ג נ' מדינתישראל, פסקה 10 (29.6.2008) (להלן: עניין עג'ג)). מעבר לכך, לא ירידתי לסוף דעת mobkash כיצד יש בטענה זו כדי להועיל לו. לא רק ש愧疚 לדבריו מדובר לכל היותר בטענות כלפי "אישומים 4 עד 7 לכתב האישום המתיחסים לחשבונות I", הרי שפשיטה כי נגרם "נזק" כתוצאה מהזאת החשבונות הפיקטיביות. יש באמור לעיל כדי לדחות את הטענה בשלב הנוכחי, שכן בבקשתו למעצר עד תום הליכים די בכך שיש בריאות שהוצעו "כדי להראות כי לכוארה העבירות המiosisות לנאים, בניסיבות שנטען כי בוצעו, מקרים סמכות עניינית לבית המשפט לדון עניינו, כשלב מקדמי לאפשרות הרשעתו בתום ההליך" (uneiin עג'ג, פסקה 10; וראו גם: עניין ابو ג aliqua, פסקה 11).

7. יתר טענות mobkash - ובهن הטענות נגד הקביעות בדבר קיומן של ראיות לכוארה, בדבר המסוכנות הנשקפת ממנו ובדבר החשש משיבוש הליכי משפט ומהימלטוותו מן הדיון - נעות גם כן בدل"ת אמות המקרה הקונקרטי ואין מגולות עילה המצדיקה מתן רשות ערעור. מעבר לאמור יזכיר כי העובדה שמדובר בתושב הרשות הפלשתינית, באופן המקיים חשש טבוע להימלטות מן הדיון, היא אכן רלוונטית לעניין בעת שנדרש בית המשפט לבחינת מכלול הניסיבות העומדות על הפרק (בש"פ 236/23 אלנגרן מדינתישראל, פסקה 5 (9.1.2023); בש"פ 4831/20 ابو עבד נ' מדינתישראל, פסקה 16 (23.7.2020)), ועל כן לא נפל כל פגם גם בליך עניין זה בחשבון.

הבקשה נדחתת כאמור.

ניתנה היום, י"ט בטבת התשפ"ג (12.1.2023).

